

Ποιοι γενότυποι και για ποιο σύστημα εκτροφής;

Γεώργιος Ε. Βαλεργάκης, Λέκτορας
Εργαστήριο Ζωοτεχνίας, Κτηνιατρική Σχολή Θεσσαλονίκης

Συστήματα εκτροφής

Συστήματα εκτροφής

- Μετακινούμενα
ποίμνια

νομαδικό ή μεταναστευτικό
σύστημα

Συστήματα εκτροφής

- Μετακινούμενα
ποίμνια

νομαδικό ή μεταναστευτικό
σύστημα

Συστήματα εκτροφής

- Μετακινούμενα
ποίμνια

νομαδικό ή μεταναστευτικό
σύστημα
ΕΚΤΑΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Συστήματα εκτροφής

- Μετακινούμενα
ποίμνια

- Μη μετακινούμενα
ποίμνια

νομαδικό ή μεταναστευτικό
σύστημα
ΕΚΤΑΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Συστήματα εκτροφής

- Μετακινούμενα
ποίμνια

νομαδικό ή μεταναστευτικό
σύστημα
ΕΚΤΑΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

- Μη μετακινούμενα
ποίμνια

Συστήματα που
χαρακτηρίζονται
εκτατικά, ημiekτατικά,
ημιεντατικά ή εντατικά

Συστήματα εκτροφής

- Μετακινούμενα
ποίμνια

νομαδικό ή μεταναστευτικό
σύστημα
ΕΚΤΑΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

- Μη μετακινούμενα
ποίμνια

Συστήματα που
χαρακτηρίζονται
εκτατικά, ημiekτατικά,
ημιεντατικά ή εντατικά

***Εκτατικά, ημιεκτατικά, ημιεντατικά και
εντατικά συστήματα εκτροφής***

Εκτατικά, ημιεκτατικά, ημιεντατικά και εντατικά συστήματα εκτροφής

Κριτήρια;

Εκτατικά, ημιεκτατικά, ημιεντατικά και εντατικά συστήματα εκτροφής

Κριτήρια;

Όσο μεγαλύτερες «εισροές», τόσο πιο εντατικό το σύστημα!

Εκτατικά, ημιεκτατικά, ημιεντατικά και εντατικά συστήματα εκτροφής

Κριτήρια;

Όσο μεγαλύτερες «εισροές», τόσο πιο εντατικό το σύστημα!

ΕΙΣΡΟΕΣ είναι αυτό που παρέχουμε στα ζώα...

Εκτατικά, ημιεκτατικά, ημιεντατικά και εντατικά συστήματα εκτροφής

Κριτήρια;

Όσο μεγαλύτερες «εισροές», τόσο πιο εντατικό το σύστημα!

ΕΙΣΡΟΕΣ είναι αυτό που παρέχουμε στα ζώα...

- ΔΙΑΤΡΟΦΗ

Εκτατικά, ημιεκτατικά, ημιεντατικά και εντατικά συστήματα εκτροφής

Κριτήρια;

Όσο μεγαλύτερες «εισροές», τόσο πιο εντατικό το σύστημα!

ΕΙΣΡΟΕΣ είναι αυτό που παρέχουμε στα ζώα...

- ΔΙΑΤΡΟΦΗ
- ΣΤΑΒΛΙΣΜΟΣ
- ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ
- κλπ

Εκτατικά, ημιεκτατικά, ημιεντατικά και εντατικά συστήματα εκτροφής

Κριτήρια;

Όσο μεγαλύτερες «εισροές», τόσο πιο εντατικό το σύστημα!

ΕΙΣΡΟΕΣ είναι αυτό που παρέχουμε στα ζώα...

- ΔΙΑΤΡΟΦΗ (βοσκή, συμπληρωματική διατροφή)
- ΣΤΑΒΛΙΣΜΟΣ
- ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ
- κλπ

Εκτατικά, ημιεκτατικά, ημιεντατικά και εντατικά συστήματα εκτροφής

Κριτήρια;

Όσο μεγαλύτερες «εισροές», τόσο πιο εντατικό το σύστημα!

ΕΙΣΡΟΕΣ είναι αυτό που παρέχουμε στα ζώα...

- ΔΙΑΤΡΟΦΗ (βοσκή, συμπληρωματική διατροφή)
- ΣΤΑΒΛΙΣΜΟΣ (απλή ή εξειδικευμένη κατασκευή)
- ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ
- κλπ

Εκτατικά, ημιεκτατικά, ημιεντατικά και εντατικά συστήματα εκτροφής

Κριτήρια;

Όσο μεγαλύτερες «εισροές», τόσο πιο εντατικό το σύστημα!

ΕΙΣΡΟΕΣ είναι αυτό που παρέχουμε στα ζώα...

- ΔΙΑΤΡΟΦΗ (βοσκή, συμπληρωματική διατροφή)
- ΣΤΑΒΛΙΣΜΟΣ (απλή ή εξειδικευμένη κατασκευή)
- ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ (παρακολούθηση, προφυλακτική αγωγή, υιοθέτηση

τεχνολογίας)

κλπ

Εκτατικά, ημιεκτατικά, ημιεντατικά και εντατικά συστήματα εκτροφής

Κριτήρια;

Όσο μεγαλύτερες **«εισροές»**, δηλαδή οι **δαπάνες...**

τόσο μεγαλύτερες πρέπει να είναι οι **«εκροές»**
δηλαδή η **παραγωγή** και τα **έσοδα** μας...

Εκτατικά, ημιεκτατικά, ημιεντατικά και εντατικά συστήματα εκτροφής

Κριτήρια;

Όσο μεγαλύτερες **«εισροές»**, δηλαδή οι **δαπάνες...**

τόσο μεγαλύτερες πρέπει να είναι οι **«εκροές»**
δηλαδή η **παραγωγή** και τα **έσοδα** μας...

για να μεγιστοποιήσουμε το **κέρδος**.

Εκτατικά, ημιεκτατικά, ημιεντατικά και εντατικά συστήματα εκτροφής

Κριτήρια;

Προσπαθούμε
να το πετύχουμε
με λάθος τρόπο!

Όσο μεγαλύτερες «εισροές», δηλαδή οι δαπάνες...

τόσο μεγαλύτερες πρέπει να είναι οι «εκροές»
δηλαδή η παραγωγή και τα έσοδα μας...

για να μεγιστοποιήσουμε το κέρδος.

Εκτατικά, ημιεκτατικά, ημιεντατικά και εντατικά συστήματα εκτροφής

Κριτήρια;

Προσπαθούμε
να το πετύχουμε
με λάθος τρόπο!

Όσο μεγαλύτερες «εισροές», δηλαδή οι δαπάνες...

τόσο μεγαλύτερες πρέπει να είναι οι «εκροές»
δηλαδή η παραγωγή και τα έσοδα μας...

Συνηθέστερα
με την εισαγωγή νέων, «βελτιωμένων» γενοτύπων
χωρίς να εξετάσουμε αν αυτό είναι εφικτό ή απαραίτητο

Πάρα πολύ συχνή ερώτηση...

Πάρα πολύ συχνή ερώτηση...

Ποια είναι η καλύτερη φυλή (γενότυπος) προβάτων, γιδιών κλπ;

Πάρα πολύ συχνή ερώτηση...

**Ποια είναι η καλύτερη φυλή (γενότυπος)
προβάτων, γιδιών κλπ;**

Η σωστή απάντηση είναι:

‘Εξαρτάται από το σύστημα εκτροφής’.

**Γιατί ενδιαφέρουν αυτά
εμάς τους κτηνιάτρους;**

**Γιατί ενδιαφέρουν αυτά
εμάς τους κτηνιάτρους;**

Για 2 τουλάχιστον λόγους...

Γιατί ενδιαφέρονουν αυτά εμάς τους κτηνιάτρους;

Για 2 τουλάχιστον λόγους...

- 3) Επειδή πρέπει να μπορούμε να κατευθύνουμε σωστά τους κτηνοτρόφους όταν μας ρωτάνε

Γιατί ενδιαφέρουν αυτά εμάς τους κτηνιάτρους;

Για 2 τουλάχιστον λόγους...

- 3) Επειδή πρέπει να μπορούμε να κατευθύνουμε σωστά τους κτηνοτρόφους όταν μας ρωτάνε αλλά κυρίως...

Γιατί ενδιαφέρονουν αυτά εμάς τους κτηνιάτρους;

Για 2 τουλάχιστον λόγους...

- 3) Επειδή πρέπει να μπορούμε να κατευθύνουμε σωστά τους κτηνοτρόφους όταν μας ρωτάνε αλλά κυρίως...
- 2) Επειδή εμείς θα κληθούμε να πληρώσουμε, μεταφορικά και κυριολεκτικά, τα «σπασμένα».

Γιατί ενδιαφέρονουν αυτά εμάς τους κτηνιάτρους;

Για 2 τουλάχιστον λόγους...

- 3) Επειδή πρέπει να μπορούμε να κατευθύνουμε σωστά τους κτηνοτρόφους όταν μας ρωτάνε αλλά κυρίως...
- 2) Επειδή εμείς θα κληθούμε να πληρώσουμε, μεταφορικά και κυριολεκτικά, **τα «σπασμένα»**.

Δηλαδή...

- Θα πρέπει να εξηγήσουμε για ποιο λόγο δεν επιτυγχάνεται υψηλή παραγωγικότητα

Δηλαδή...

- Θα πρέπει να εξηγήσουμε για ποιο λόγο δεν επιτυγχάνεται υψηλή παραγωγικότητα
- Θα πρέπει να αντιμετωπίσουμε τα **πολλά**, **διαφορετικά** και **‘άγνωστα’** προβλήματα υγείας που θα παρουσιαστούν

Δηλαδή...

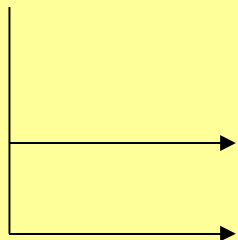
- Θα πρέπει να εξηγήσουμε για ποιο λόγο δεν επιτυγχάνεται υψηλή παραγωγικότητα
- Θα πρέπει να αντιμετωπίσουμε τα **πολλά**, **διαφορετικά** και **‘άγνωστα’** προβλήματα υγείας που θα παρουσιαστούν

θα δαπανηθεί χρόνος και χρήμα

Δηλαδή...

- Θα πρέπει να εξηγήσουμε για ποιο λόγο δεν επιτυγχάνεται υψηλή παραγωγικότητα
- Θα πρέπει να αντιμετωπίσουμε τα **πολλά**, **διαφορετικά** και **‘άγνωστα’** προβλήματα υγείας που θα παρουσιαστούν

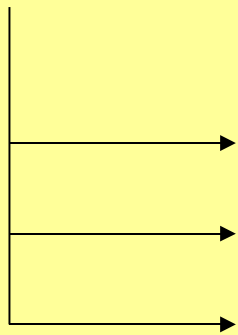

θα δαπανηθεί χρόνος και χρήμα

τα αποτελέσματα θα είναι πενιχρά

Δηλαδή...

- Θα πρέπει να εξηγήσουμε για ποιο λόγο δεν επιτυγχάνεται υψηλή παραγωγικότητα
- Θα πρέπει να αντιμετωπίσουμε τα **πολλά**, **διαφορετικά** και **‘άγνωστα’** προβλήματα υγείας που θα παρουσιαστούν

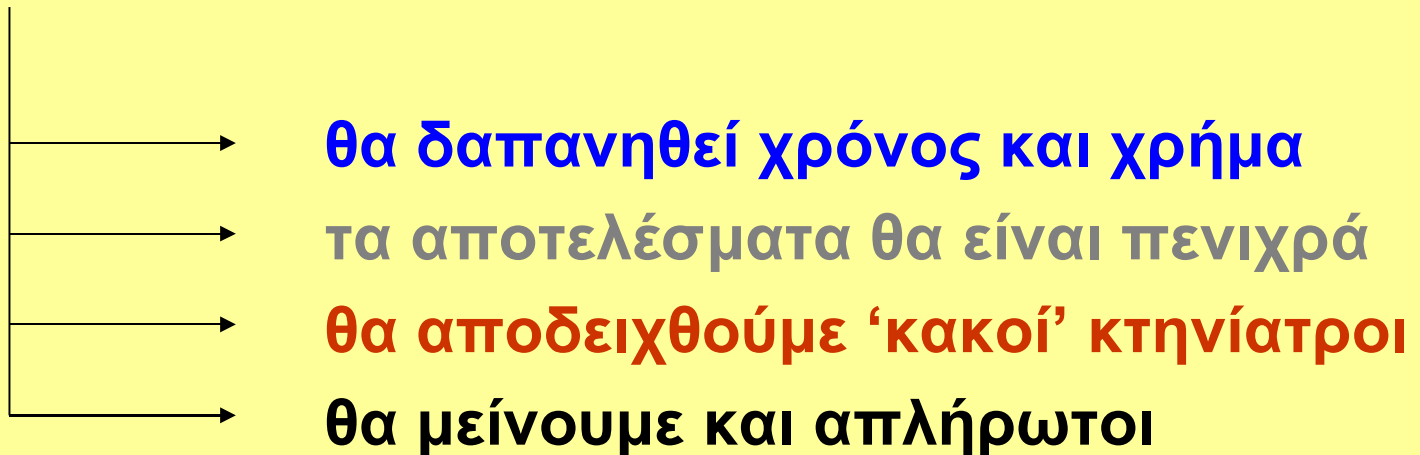
θα δαπανηθεί χρόνος και χρήμα

τα αποτελέσματα θα είναι πενιχρά

θα αποδειχθούμε ‘κακοί’ κτηνίατροι

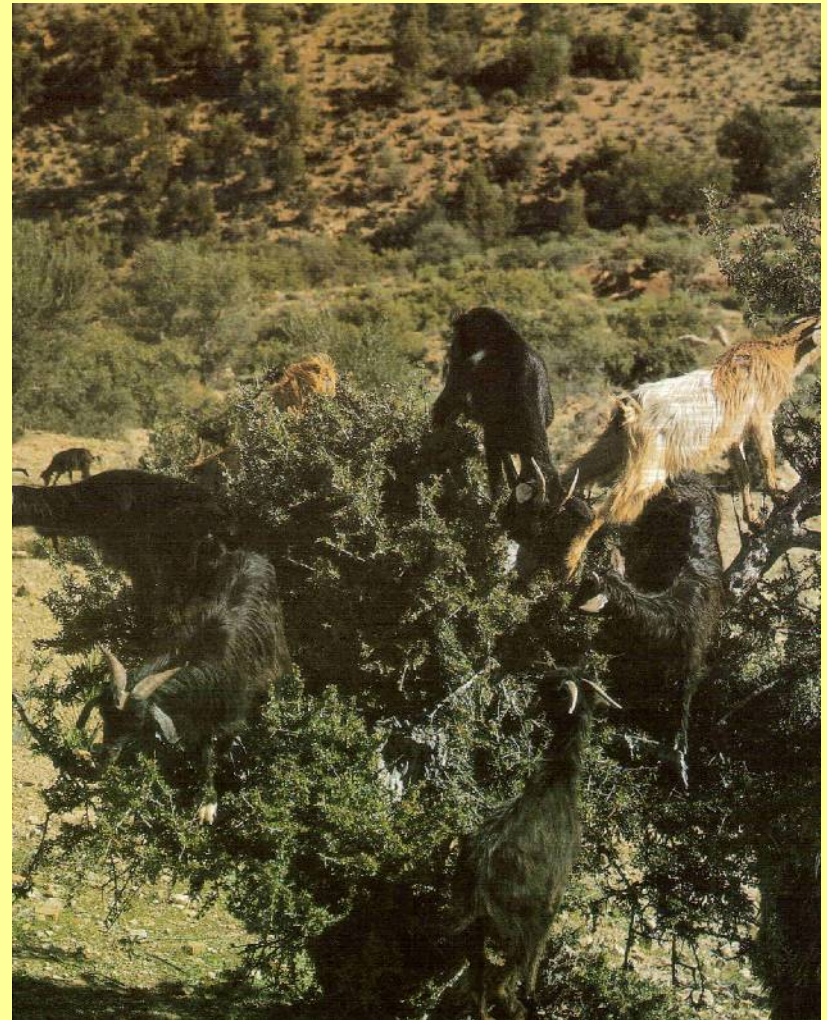
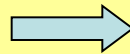
Δηλαδή...

- Θα πρέπει να εξηγήσουμε για ποιο λόγο δεν επιτυγχάνεται υψηλή παραγωγικότητα
- Θα πρέπει να αντιμετωπίσουμε τα **πολλά**, **διαφορετικά** και **‘άγνωστα’** προβλήματα υγείας που θα παρουσιαστούν

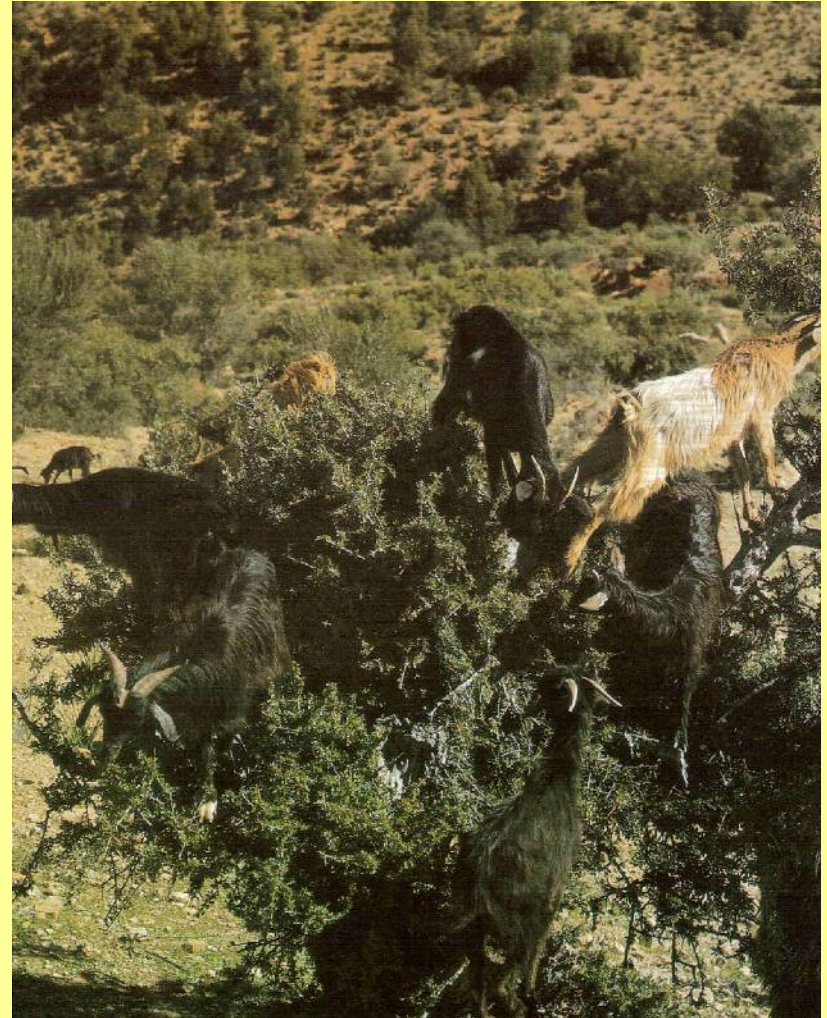
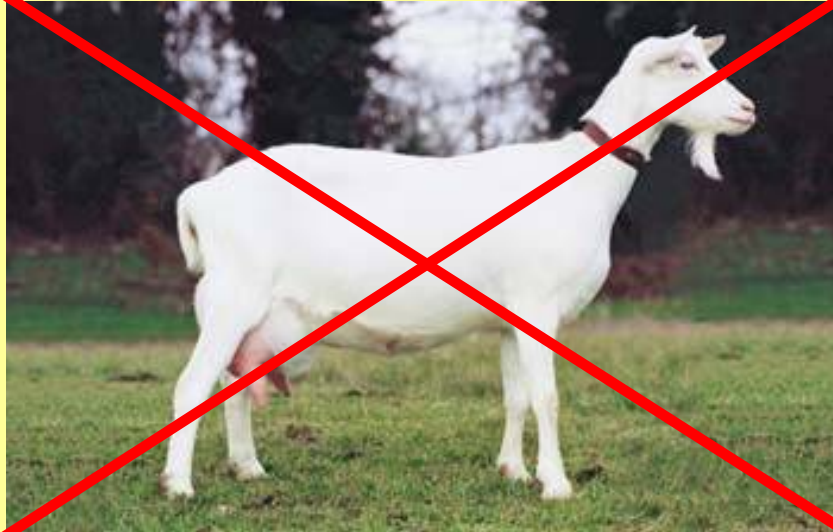
...και γιατί όλα αυτά;

Επειδή ο γενότυπος
που επιλέχθηκε
δεν μπορεί να εκτραφεί
με το υπάρχον
σύστημα εκτροφής!

...και γιατί όλα αυτά;

Επειδή ο γενότυπος
που επιλέχθηκε
δεν μπορεί να εκτραφεί
**με το υπάρχον
σύστημα εκτροφής!**

**Τι είδους προβλήματα
μπορεί να αντιμετωπίσουμε;**

Τι είδους προβλήματα μπορεί να αντιμετωπίσουμε;

- Αναπαραγωγή

Μειωμένη γονιμότητα (επιστροφές σε οίστρο)

Μικρή επιτυχία των προγραμμάτων
πρόκλησης και συγχρονισμού των οίστρων

Τι είδους προβλήματα μπορεί να αντιμετωπίσουμε;

- Αναπαραγωγή

Μειωμένη γονιμότητα (επιστροφές σε οίστρο)

Μικρή επιτυχία των προγραμμάτων
πρόκλησης και συγχρονισμού των οίστρων

Χρονική μετατόπιση
της περιόδου των τοκετών
σε λιγότερο ευνοϊκή περίοδο

Μεγάλος αριθμός ζώων
που δεν συνέλαβαν

Τι είδους προβλήματα μπορεί να αντιμετωπίσουμε;

- Αναπαραγωγή

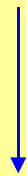
Αυξημένο αριθμό αποβολών, λοιμώδους
ή άλλης αιτιολογίας

Τι είδους προβλήματα μπορεί να αντιμετωπίσουμε;

- Αναπαραγωγή

Αυξημένο αριθμό αποβολών, λοιμώδους
ή άλλης αιτιολογίας

Διατροφή

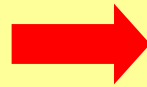
Συνθήκες
καταπόνησης

Τι είδους προβλήματα μπορεί να αντιμετωπίσουμε;

- Αναπαραγωγή

Μειωμένο δείκτη πολυδυμίας

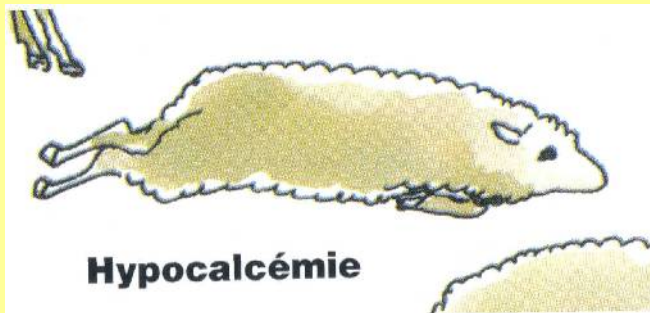

Σοβαρός δείκτης οικονομικότητας
Επηρεάζει και τη γαλακτοπαραγωγή

Τι είδους προβλήματα μπορεί να αντιμετωπίσουμε;

- Τοκετό

Αυξημένη συχνότητα εμφάνισης
μεταβολικών νοσημάτων

Υπασβεστιαμία

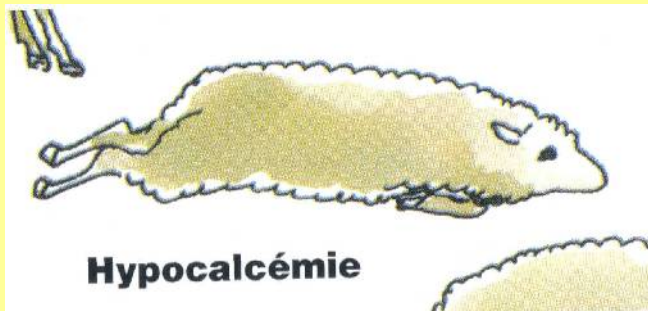

**Τοξαιμία
της εγκυμοσύνης**

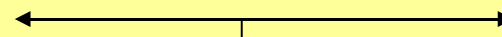
Τι είδους προβλήματα μπορεί να αντιμετωπίσουμε;

- Τοκετό

Αυξημένη συχνότητα εμφάνισης
μεταβολικών νοσημάτων

Υπασβεσταιμία

Διατροφή

Συνθήκες
καταπόνησης

Τοξαιμία
της εγκυμοσύνης

Τι είδους προβλήματα μπορεί να αντιμετωπίσουμε;

- Αρνιά και κατσίκια

- Αύξηση της συχνότητας εμφάνισης διαρροιών

Τι είδους προβλήματα μπορεί να αντιμετωπίσουμε;

- **Αρνιά και κατσίκια**
  - **Θάνατοι από υποθερμία**
(αδύναμα αρνιά και κατσίκια, καταπόνηση της μητέρας)
  - **Αύξηση της συχνότητας εμφάνισης διαρροιών**

Τι είδους προβλήματα μπορεί να αντιμετωπίσουμε;

- Αρνιά και κατσίκια
  - Θάνατοι από υποθερμία
(αδύναμα αρνιά και κατσίκια, καταπόνηση της μητέρας)
  - Αύξηση της συχνότητας εμφάνισης διαρροιών
  - ... αλλά και άλλων νοσημάτων!

Μυϊκή δυστροφία

**Λοιμώδες έκθυμα
(και στις μητέρες!)**

Τι είδους προβλήματα μπορεί να αντιμετωπίσουμε;

- Αρνιά και κατσίκια

- Θάνατοι από υποθερμία

(αδύναμα αρνιά και κατσίκια, καταπόνηση της μητέρας)

- Αύξηση της συχνότητας εμφάνισης διαρροιών

- ... αλλά και άλλων νοσημάτων!

Μυϊκή δυστροφία

Ειδική ευαισθησία

Συνθήκες
καταπόνησης

**Λοιμώδες έκθυμα
(και στις μητέρες!)**

Τι είδους προβλήματα μπορεί να αντιμετωπίσουμε;

- Αρνιά και κατσίκια
- Πνευμονίες από ανεπαρκείς συνθήκες σταβλισμού για τον νέο γενότυπο

Πυκνότητα

Αερισμός

Συνθήκες υγιεινής

Τι είδους προβλήματα μπορεί να αντιμετωπίσουμε;

- Αρνιά και κατσίκια
- Πνευμονίες από **ανεπαρκείς** συνθήκες σταβλισμού **για τον νέο γενότυπο**

Πυκνότητα

Αερισμός

Συνθήκες υγιεινής

Τι είδους προβλήματα μπορεί να αντιμετωπίσουμε;

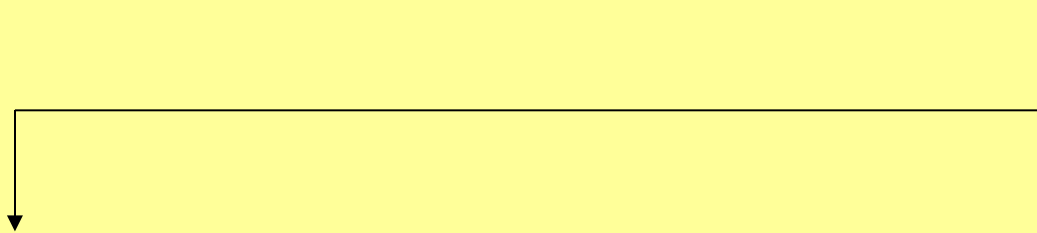
- Ενήλικα πρόβατα και γίδια
- Αυξημένη ευαισθησία στα **ενδημικά** λοιμώδη και παρασιτικά νοσήματα (**κλινική εκδήλωση**)

Τι είδους προβλήματα μπορεί να αντιμετωπίσουμε;

- Ενήλικα πρόβατα και γίδια
  - Αυξημένη ευαισθησία στα **ενδημικά** λοιμώδη και παρασιτικά νοσήματα (**κλινική εκδήλωση**)
  - Εμφάνιση ενός «συνδρόμου καχεξίας»

Τι είδους προβλήματα μπορεί να αντιμετωπίσουμε;

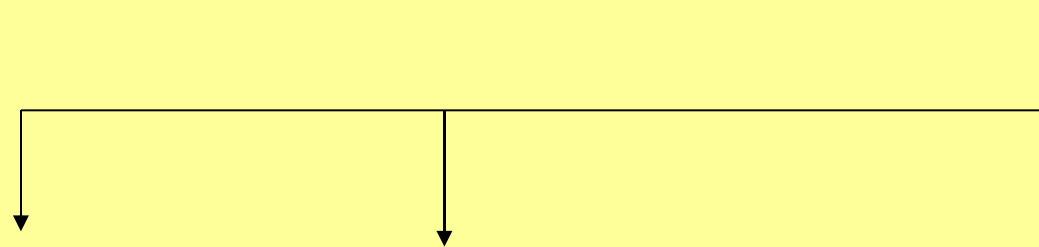
- Ενήλικα πρόβατα και γίδια
  - Αυξημένη ευαισθησία στα **ενδημικά** λοιμώδη και παρασιτικά νοσήματα (**κλινική εκδήλωση**)
  - Εμφάνιση ενός «συνδρόμου καχεξίας»

Υποκλινική
παρουσία
των παραπάνω
νοσημάτων

Τι είδους προβλήματα μπορεί να αντιμετωπίσουμε;

- Ενήλικα πρόβατα και γίδια
  - Αυξημένη ευαισθησία στα **ενδημικά** λοιμώδη και παρασιτικά νοσήματα (**κλινική εκδήλωση**)
  - Εμφάνιση ενός «συνδρόμου καχεξίας»

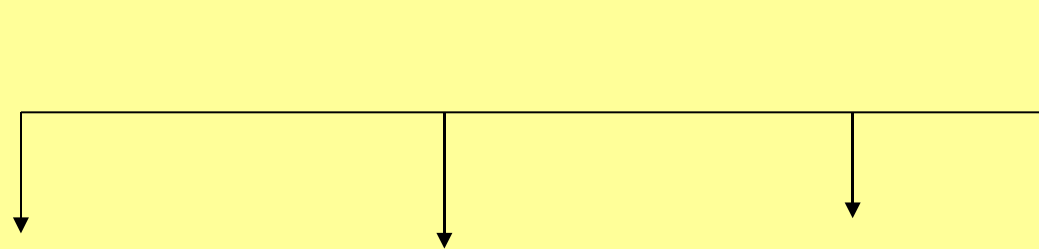
**Υποκλινική
παρουσία
των παραπάνω
νοσημάτων**

**Αδυναμία
αξιοποίησης
της βοσκής**

Τι είδους προβλήματα μπορεί να αντιμετωπίσουμε;

- Ενήλικα πρόβατα και γίδια
  - Αυξημένη ευαισθησία στα **ενδημικά** λοιμώδη και παρασιτικά νοσήματα (**κλινική εκδήλωση**)
  - Εμφάνιση ενός «συνδρόμου καχεξίας»

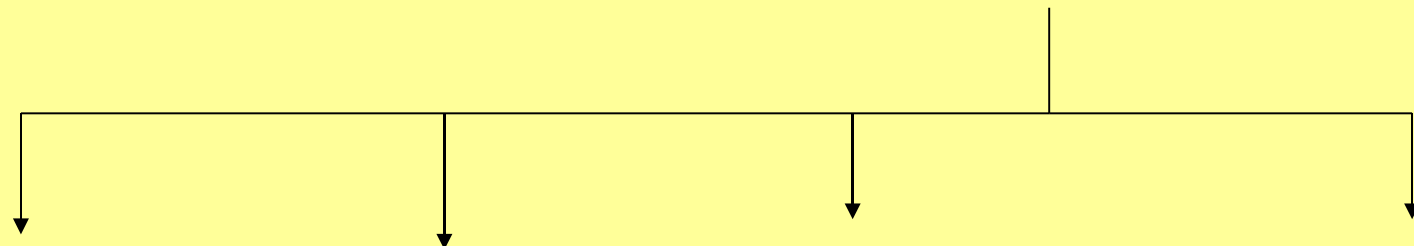
Υποκλινική
παρουσία
των παραπάνω
νοσημάτων

Αδυναμία
αξιοποίησης
της βοσκής

Προβλήματα
στα άκρα
λόγω της φύσης
του εδάφους
ή των συνθηκών
υγιεινής

Τι είδους προβλήματα μπορεί να αντιμετωπίσουμε;

- Ενήλικα πρόβατα και γίδια
  - Αυξημένη ευαισθησία στα **ενδημικά** λοιμώδη και παρασιτικά νοσήματα (**κλινική εκδήλωση**)
  - Εμφάνιση ενός «συνδρόμου καχεξίας»

**Υποκλινική
παρουσία
των παραπάνω
νοσημάτων**

**Αδυναμία
αξιοποίησης
της βοσκής**

**Προβλήματα
στα άκρα
λόγω της φύσης
του εδάφους
ή των συνθηκών
υγιεινής**

«Άτυπη πνευμονία»
*Manheimnia, Pasteurella
Mycoplasma, Chlamydia
Parainfluenza κλπ*
**Αποτέλεσμα
ανοσοκαταστολής
λόγω καταπόνησης**

Τι είδους προβλήματα μπορεί να αντιμετωπίσουμε;

- Ενήλικα πρόβατα και γίδια
- Ταχύτερη εκδήλωση **χρόνιων νοσημάτων** όπως η **προϊούσα πνευμονία** και η **παραφυματίωση**

Τι είδους προβλήματα μπορεί να αντιμετωπίσουμε;

- Ενήλικα πρόβατα και γίδια
  - Συνήθως δεν παρατηρείται αυξημένη συχνότητα μαστίτιδων όμως εμφανίζεται δυστυχώς η γαγγραινώδης μορφή

Όταν μας καλούν να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα...

- ... είναι συνήθως πολύ αργά!
- ... στην καλύτερη περίπτωση θα σώσουμε τη ζωή των ζώων!
- ... προτείνουμε σωστές αλλά δαπανηρές θεραπείες σε κτηνοτρόφους που έχουν υποστεί μεγάλη οικονομική ζημία!
- ... δεν τις εφαρμόζουν!
- ... αλλά και να τις εφαρμόσουν η παραγωγική ικανότητα των ζώων βέβαια δεν επανέρχεται, τουλάχιστον την ίδια χρονιά!
- ... φαινόμενα **ακριβοί** και **αναποτελεσματικοί!**

Η εξέλιξη της υπόθεσης

- Τα «βελτιωμένα» ζώα επιζούν ένα ή δύο χρόνια
- Αποκτούν λίγους απογόνους
- Όσοι από αυτούς επιζήσουν έχουν ελάχιστα μεγαλύτερη παραγωγικότητα από τα «παλιά» ζώα
- Προσαρμόζονται δηλαδή στο σύστημα και στις συνθήκες εκτροφής
- Τελικά, μόνο μορφολογική είναι η επίδραση στο κοπάδι

Κάποιοι εκφράζουν την άποψη ότι...

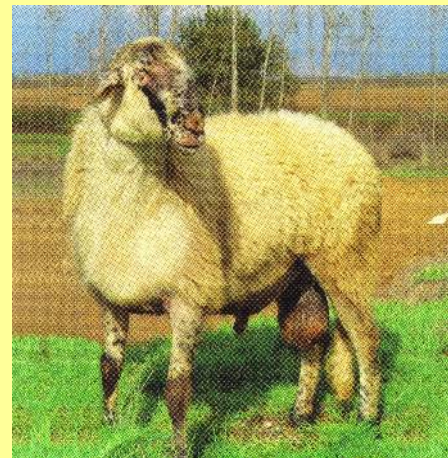
- ... σε κάθε περιοχή της Ελλάδας πρέπει να εκτρέφονται **μόνο οι τοπικές φυλές** επειδή **μόνο αυτές μπορούν να εκτραφούν**
- ... τα **παραδοσιακά συστήματα εκτροφής** είναι το **απαύγασμα της σοφίας των κτηνοτρόφων** και **πρέπει να διατηρηθούν οπωσδήποτε**

**ΜΕ ΤΟΝ ΑΠΟΛΥΤΟ ΤΡΟΠΟ
ΠΟΥ ΕΚΦΡΑΖΕΤΑΙ ΑΥΤΗ Η ΑΠΟΨΗ
ΕΙΝΑΙ ΛΑΝΘΑΣΜΕΝΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗ**

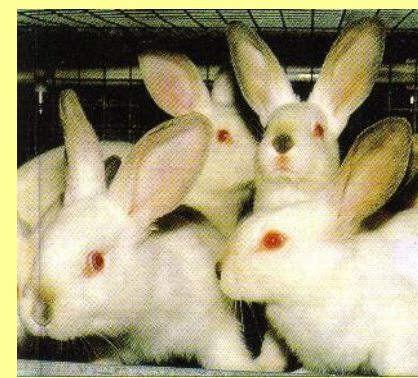
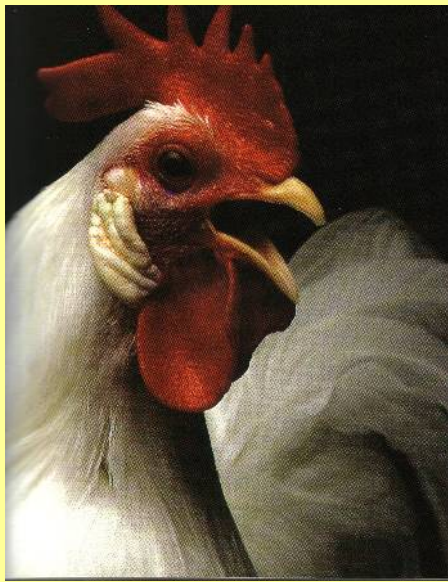
ΟΙ ΤΟΠΙΚΕΣ ΦΥΛΕΣ

**πρέπει να διατηρηθούν
αλλά για να είναι ανταγωνιστικές
πρέπει και να βελτιωθούν**

**... μόνο οι τοπικές φυλές
μπορούν να εκτραφούν !!!**

**... μόνο οι τοπικές φυλές
μπορούν να εκτραφούν !!!**

Με το υπάρχον σύστημα εκτροφής...

**... μόνο οι τοπικές φυλές
μπορούν να εκτραφούν**

Αυτό εννοούν !!!

Με το υπάρχον σύστημα εκτροφής...

**... μόνο οι τοπικές φυλές
μπορούν να εκτραφούν**

Αυτό εννοούν !!!

**Τα συστήματα εκτροφής
δεν είναι αμετάβλητα,
εξελίσσονται συνεχώς.**

... τα παραδοσιακά συστήματα εκτροφής
είναι το απαύγασμα της σοφίας (;) των
κτηνοτρόφων και πρέπει να διατηρηθούν
οπωσδήποτε

Τι θα απογίνουν άραγε
αυτά τα συστήματα
χωρίς τις επιδοτήσεις;

... τα παραδοσιακά συστήματα εκτροφής
είναι το απαύγασμα της σοφίας (;) των
κτηνοτρόφων και πρέπει να διατηρηθούν
οπωσδήποτε

Σε πόσους νέους αρέσει
ο παραδοσιακός τρόπος
ζωής και εργασίας;

Πως αντιμετωπίζεται αυτό το θέμα;

- **Εμείς** θα πρέπει να βρούμε απάντηση στο ερώτημα:

Τι ακριβώς περιορίζει την παραγωγικότητα του συγκεκριμένου κοππαδιού, ο γενότυπος ή το σύστημα εκτροφής;

- Θα πρέπει να γνωρίζουμε **καλά** τις δυνατότητες του γενότυπου και τους περιορισμούς του συστήματος εκτροφής!

Οι δυνατότητες του γενότυπου

- Ποιες είναι οι αποδόσεις άλλων κοπαδιών που εκτρέφουν τον ίδιο γενότυπο και εφαρμόζουν «παρόμοιο» σύστημα εκτροφής;
- Ποιες είναι οι αποδόσεις των καλύτερων ζώων μέσα σ' αυτό το κοπάδι;
- Ποιες είναι οι αποδόσεις των καλύτερων ζώων στα άλλα κοπάδια;

Οι δυνατότητες του γενότυπου

- Ποιες είναι οι αποδόσεις άλλων κοπαδιών που εκτρέφουν τον ίδιο γενότυπο και εφαρμόζουν «παρόμοιο» σύστημα εκτροφής;

Αν τα άλλα κοπάδια έχουν πολύ υψηλότερη παραγωγικότητα τότε φυσικά δεν φταίει ο γενότυπος!

Οι δυνατότητες του γενότυπου

- Ποιες είναι οι αποδόσεις άλλων κοπαδιών που εκτρέφουν τον ίδιο γενότυπο και εφαρμόζουν «παρόμοιο» σύστημα εκτροφής;

Αν τα άλλα κοπάδια έχουν πολύ υψηλότερη παραγωγικότητα τότε φυσικά δεν φταίει ο γενότυπος!

Νέα φυλή ζώων
στο υπάρχον σύστημα
εκτροφής → αποτυχία!

Οι δυνατότητες του γενότυπου

- Ποιες είναι οι αποδόσεις των καλύτερων ζώων μέσα σ' αυτό το κοπάδι;

Οι δυνατότητες του γενότυπου

Ένα παράδειγμα

*Το καλύτερο κοπάδι είχε μέση
γαλακτοπαραγωγή 150 ± 21 χλγ.*

(Αποτελέσματα 2004)

- Ποιες είναι οι αποδόσεις των καλύτερων ζώων μέσα σ' αυτό το κοπάδι;

*Πρόβατα
φυλής Σφακίων*

Οι δυνατότητες του γενότυπου

Ένα παράδειγμα

*Το καλύτερο κοπάδι είχε μέση
γαλακτοπαραγωγή 150 ± 21 χλγ.*

(Αποτελέσματα 2004)

3% : >192 χλγ.

14% : 171 – 192 χλγ.

66% : 129 – 171 χλγ.

14% : 108 – 129 χλγ.

3% : <108 χλγ.

- Ποιες είναι οι αποδόσεις των καλύτερων ζώων μέσα σ' αυτό το κοπάδι;

*Πρόβατα
φυλής Σφακίων*

Οι δυνατότητες του γενότυπου

Ένα παράδειγμα

*Το καλύτερο κοπάδι είχε μέση
γαλακτοπαραγωγή 150 ± 21 χλγ.
(Αποτελέσματα 2004)*

3% : >192 χλγ.

14% : 171 – 192 χλγ.

66% : 129 – 171 χλγ.

14% : 108 – 129 χλγ.

3% : <108 χλγ.

- Ποιες είναι οι αποδόσεις των καλύτερων ζώων μέσα σ' αυτό το κοπάδι;

Το 17% των ζώων
παράγει 14-30%
πλέον του μέσου όρου

Πρόβατα
φυλής Σφακίων

Γενετική βελτίωση

Οι δυνατότητες του γενότυπου

Ένα παράδειγμα

*Το καλύτερο κοπάδι είχε μέση
γαλακτοπαραγωγή 150 ± 21 χλγ.
(Αποτελέσματα 2004)*

3% : >192 χλγ.

14% : 171 – 192 χλγ.

66% : 129 – 171 χλγ.

14% : 108 – 129 χλγ.

3% : <108 χλγ.

- Ποιες είναι οι αποδόσεις των καλύτερων ζώων μέσα σ' αυτό το κοπάδι;

Το 17% των ζώων
παράγει 14-30%
πλέον του μέσου όρου

Πρόβατα
φυλής Σφακίων

Γενετική βελτίωση ;

Οι δυνατότητες του γενότυπου

Ένα παράδειγμα

Το καλύτερο κοπάδι είχε μέση
γαλακτοπαραγωγή 150 ± 21 χλγ.

(Αποτελέσματα 2004)

CV: 14%

3% : >192 χλγ.

14% : 171 – 192 χλγ.

66% : 129 – 171 χλγ.

14% : 108 – 129 χλγ.

3% : <108 χλγ.

- Ποιες είναι οι αποδόσεις των καλύτερων ζώων μέσα σ' αυτό το κοπάδι;

Το 17% των ζώων
παράγει 14-30%
πλέον του μέσου όρου

Πρόβατα
φυλής Σφακίων

Γενετική βελτίωση ;

Οι δυνατότητες του γενότυπου

Υπόθεση

*Το καλύτερο κοπάδι είχε μέση
γαλακτοπαραγωγή 150 ± 45 χλγ.*

CV: 30%

3% : >240 χλγ.

14% : 195 – 240 χλγ.

66% : 105 – 195 χλγ.

14% : 60 – 105 χλγ.

3% : <60 χλγ.

- Ποιες είναι οι αποδόσεις των καλύτερων ζώων μέσα σ' αυτό το κοπάδι;

Το 17% των ζώων
παράγει 30-60%
πλέον του μέσου όρου

Πρόβατα
φυλής Σφακίων

ΓΕΝΕΤΙΚΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ !

Οι δυνατότητες του γενότυπου

Ένα παράδειγμα

*Το καλύτερο κοπάδι είχε μέση
γαλακτοπαραγωγή 150 ± 21 γλγ.*

(Αποτελέσματα 2004)

CV: 14%

Χαμηλό!
Τι περιορίζει
τις αποδόσεις
των ζώων;

- Ποιες είναι οι αποδόσεις των καλύτερων ζώων μέσα σ' αυτό το κοπάδι;

*Πρόβατα
φυλής Σφακίων*

Οι δυνατότητες του γενότυπου

- Ποιες είναι οι αποδόσεις των καλύτερων ζώων στα άλλα κοπάδια ;

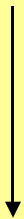
Οι δυνατότητες του γενότυπου

Αν ο **CV** είναι
φυσιολογικός (20-40%)

- Ποιες είναι οι αποδόσεις των καλύτερων ζώων
στα άλλα κοπάδια ;

Οι δυνατότητες του γενότυπου

Αν ο **CV** είναι
φυσιολογικός (20-40%)

**Αιμομιξία
στο κοπάδι!!!**

- Ποιες είναι οι αποδόσεις των καλύτερων ζώων
στα άλλα κοπάδια ;

Οι δυνατότητες του γενότυπου

Μειωμένη γονιμότητα
και ανθεκτικότητα.

Αν ο **CV** είναι
φυσιολογικός (20-40%)

Συγγενείς διαμαρτίες διάπλασης

Αιμομιξία
στο κοπάδι!!!

- Ποιες είναι οι αποδόσεις των καλύτερων ζώων
στα άλλα κοπάδια ;

Οι δυνατότητες του γενότυπου

Αν ο **CV** είναι χαμηλός (<20%)

↓
1) Αιμομιξία
σε όλα
τα κοπάδια!!!

- Ποιες είναι οι αποδόσεις των καλύτερων ζώων
στα άλλα κοπάδια ;

Οι δυνατότητες του γενότυπου

Αν ο **CV** είναι
χαμηλός (<20%)

**2) Είμαστε
στα όρια του
συστήματος
εκτροφής**

- Ποιες είναι οι αποδόσεις των καλύτερων ζώων
στα άλλα κοπάδια ;

Οι δυνατότητες του γενότυπου

Αν ο **CV** είναι
χαμηλός (<20%)

**3) Είμαστε
στα όρια του
γενότυπου**

- Ποιες είναι οι αποδόσεις των καλύτερων ζώων
στα άλλα κοπάδια ;

Οι δυνατότητες του γενότυπου

Αν ο **CV** είναι χαμηλός (<20%)

3) Είμαστε στα όρια του γενότυπου

Με το υπάρχον σύστημα εκτροφής!!!

- Ποιες είναι οι αποδόσεις των καλύτερων ζώων **στα άλλα κοπάδια** ;

Οι δυνατότητες του γενότυπου

Δεν μπορούμε
να γνωρίζουμε
τα όρια του
γενότυπου
αν δεν προσπαθήσουμε
να **βελτιώσουμε**
το σύστημα εκτροφής!

Οι δυνατότητες του γενότυπου

Αποτελέσματα ελέγχου των αποδόσεων των προβάτων φυλής Σφακίων (2004)

Ο μέσος συντελεστής παραλλακτικότητας (CV) της γαλακτοπαραγωγής ήταν 11,8%

Αιμομιξία
ή
πρόβλημα
στο **σύστημα**
εκτροφής;

Οι δυνατότητες του γενότυπου

Αποτελέσματα ελέγχου των αποδόσεων των προβάτων φυλής Σφακίων (2004)

Ο μέσος συντελεστής παραλλακτικότητας (CV) της γαλακτοπαραγωγής ήταν 11,8%

Αιμομιξία
ή
πρόβλημα
στο σύστημα
εκτροφής;

**Εικονικοί
έλεγχοι!!!**

Οι δυνατότητες του γενότυπου

- **ΠΡΟΒΛΗΜΑ!** Στα περισσότερα κοπάδια δεν γίνεται έλεγχος γαλακτοπαραγωγής!

Οι δυνατότητες του γενότυπου

- **ΠΡΟΒΛΗΜΑ!** Στα περισσότερα κοπάδια δεν γίνεται έλεγχος γαλακτοπαραγωγής!
- Οι περισσότεροι κτηνοτρόφοι μπορούν με λίγη σκέψη και μια μέτρηση να απαντήσουν στο ερώτημα : «**Ποιες είναι οι αποδόσεις των καλύτερων ζώων μέσα στο κοπάδι;**»
- **ΘΕΛΕΙ ΔΟΥΛΕΙΑ ΑΛΛΑ ΑΞΙΖΕΙ ΤΟΝ ΚΟΠΟ!!!**

Η παραγωγικότητα των ζώων περιορίζεται από το σύστημα εκτροφής

- Όπως δεν αλλάζουμε αμέσως γενότυπο όταν αντιμετωπίζουμε προβλήματα, δεν αλλάζουμε αμέσως και σύστημα εκτροφής!
- Προσπαθούμε **να το βελτιώσουμε!**

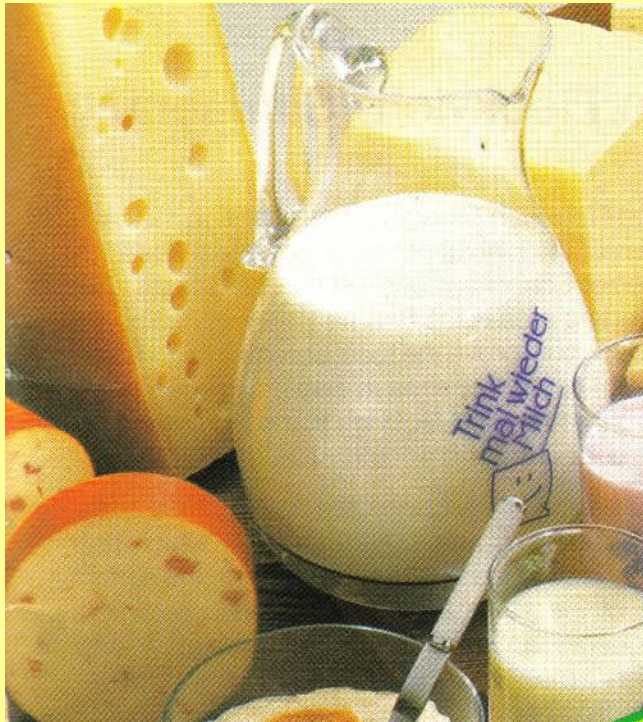
**Που είναι το πρόβλημα
στο σύστημα εκτροφής;**

**Ο κτηνίατρος είναι ο πλέον κατάλληλος
για να το εντοπίσει!**

Η παραγωγικότητα των ζώων περιορίζεται από το σύστημα εκτροφής

- Αρνιά και κατσίκια
- Γάλα

Η παραγωγικότητα των ζώων περιορίζεται από το σύστημα εκτροφής

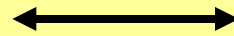
- Αρνιά και κατσίκια
- Γάλα

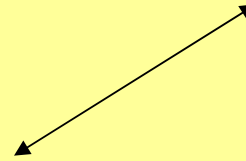
Αναπαραγωγή

Η παραγωγικότητα των ζώων περιορίζεται από το σύστημα εκτροφής

- Αρνιά και κατσίκια
- Γάλα

Αναπαραγωγή

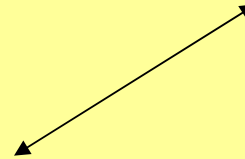
Υγεία

Η παραγωγικότητα των ζώων περιορίζεται από το σύστημα εκτροφής

- Αρνιά και κατσίκια
- Γάλα

Αναπαραγωγή

Υγεία

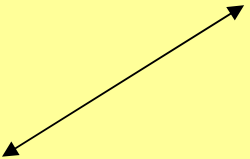
Η παραγωγικότητα των ζώων περιορίζεται από το σύστημα εκτροφής

- Αρνιά και κατσίκια
- Γάλα

Αναπαραγωγή

Υγεία

Διατροφή

Η παραγωγικότητα των ζώων περιορίζεται από το σύστημα εκτροφής

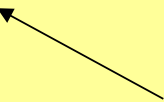
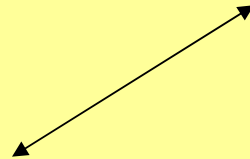
- Αρνιά και κατσίκια
- Γάλα

Αναπαραγωγή

Υγεία

Διατροφή

Σταβλισμός
(συνθήκες υγιεινής)

Η παραγωγικότητα των ζώων περιορίζεται από το σύστημα εκτροφής

- Αρνιά και κατσίκια
- Γάλα

Αναπαραγωγή

Υγεία

Διατροφή

Σταβλισμός
(συνθήκες υγιεινής)

Διαχείριση
(παρακολούθηση, χειρισμοί)

Η παραγωγικότητα των ζώων περιορίζεται από το σύστημα εκτροφής

- Αρνιά και κατσίκια
- Γάλα

Αναπαραγωγή

Υγεία

Κλινικά και υποκλινικά
προβλήματα

Διατροφή

Σταβλισμός
(συνθήκες υγιεινής)

Διαχείριση

(παρακολούθηση, χειρισμοί)

Η παραγωγικότητα των ζώων περιορίζεται από το σύστημα εκτροφής

- Αρνιά και κατσίκια
- Γάλα

Αναπαραγωγή

Υγεία

Πλήρης προφυλακτική αγωγή
10 € ανά προβατίνα/γίδα

Διατροφή

Σταβλισμός
(συνθήκες υγιεινής)

Διαχείριση
(παρακολούθηση, χειρισμοί)

Η παραγωγικότητα των ζώων περιορίζεται από το σύστημα εκτροφής

- Αρνιά και κατσίκια
- Γάλα

Αναπαραγωγή

Υγεία

Πλήρης προφυλακτική αγωγή
10 € ανά προβατίνα/γίδα

Διατροφή

Σταβλισμός
(συνθήκες υγιεινής)

Διαχείριση

(παρακολούθηση, χειρισμοί)

Η παραγωγικότητα των ζώων περιορίζεται από το σύστημα εκτροφής

- Αρνιά και κατσίκια
- Γάλα

Αναπαραγωγή

Υγεία

Πλήρης προφυλακτική αγωγή
10 € ανά προβατίνα/γίδα

Διατροφή

10 € = 40 χλγ. φύραμα

Επίδραση σε μη υγιή ζώα;

Σταβλισμός
(συνθήκες υγιεινής)

Διαχείριση

(παρακολούθηση, χειρισμοί)

Η παραγωγικότητα των ζώων περιορίζεται από το σύστημα εκτροφής

- Αρνιά και κατσίκια
- Γάλα

Αναπαραγωγή

Υγεία

Πλήρης προφυλακτική αγωγή
10 € ανά προβατίνα/γίδα

Διατροφή

συμπληρώματα
flushing,
steaming up

Σταβλισμός

(συνθήκες υγιεινής)
απολυμάνσεις, αερισμός

Διαχείριση

(παρακολούθηση, χειρισμοί)
μικρή αύξηση εργατικών

Η παραγωγικότητα των ζώων περιορίζεται από το σύστημα εκτροφής

- **Πάρα πολύ σημαντικό!!!**
Δεν πρέπει να αμελούμε τις **ζυγούρες** και τις **βετούλες!!!**

Η μεγαλύτερη περιοριστική επίδραση του συστήματος εκτροφής εκδηλώνεται σ' αυτά τα ζώα !!!

- **Δεν γίνονται ποτέ τα ζώα που θα μπορούσαν να γίνουν και δεν έχουν ποτέ τις αποδόσεις που θα μπορούσαν να έχουν!!!**

**Όταν γενότυπος και σύστημα εκτροφής
φτάσουν **πραγματικά** στα όριά τους,
τότε τα **αλλάζουμε**
είτε σταδιακά είτε απότομα.**

Όταν γενότυπος και σύστημα εκτροφής
φτάσουν **πραγματικά** στα όριά τους,
τότε τα αλλάζουμε
είτε σταδιακά είτε απότομα.

Όταν γενότυπος και σύστημα εκτροφής
φτάσουν πραγματικά στα όριά τους,
τότε τα αλλάζουμε
είτε σταδιακά είτε απότομα.

Αγορά κριών – τράγων
με σκοπό την παραγωγή μιγάδων
(*50% αρχική φυλή – 50% νέα φυλή*)

Όταν γενότυπος και σύστημα εκτροφής
φτάσουν πραγματικά στα όριά τους,
τότε τα αλλάζουμε
είτε σταδιακά είτε απότομα.

Αγορά κριών – τράγων
με σκοπό την παραγωγή μιγάδων
(*50% αρχική φυλή – 50% νέα φυλή*)

↓

Νέες διασταυρώσεις για να διαπιστωθεί
το «ιδανικό» ποσοστό συμμετοχής
του νέου γενότυπου (*συνήθως 1/4 έως 5/8*)

Όταν γενότυπος και σύστημα εκτροφής
φτάσουν πραγματικά στα όριά τους,
τότε τα αλλάζουμε
είτε σταδιακά είτε απότομα.

Αγορά κριών – τράγων
με σκοπό την παραγωγή μιγάδων
(*50% αρχική φυλή – 50% νέα φυλή*)

Αγορά μικρού αριθμού
καθαρόαιμων θηλυκών

↓

Νέες διασταυρώσεις για να διαπιστωθεί
το «ιδανικό» ποσοστό συμμετοχής
του νέου γενότυπου (*συνήθως 1/4 έως 5/8*)

Όταν γενότυπος και σύστημα εκτροφής
φτάσουν πραγματικά στα όριά τους,
τότε τα αλλάζουμε
είτε σταδιακά είτε απότομα.

Αγορά κριών – τράγων
με σκοπό την παραγωγή μιγάδων
(*50% αρχική φυλή – 50% νέα φυλή*)

Νέες διασταυρώσεις για να διαπιστωθεί
το «ιδανικό» ποσοστό συμμετοχής
του νέου γενότυπου (*συνήθως 1/4 έως 5/8*)

Αγορά μικρού αριθμού
καθαρόαιμων θηλυκών

Οικονομική
παραγωγή
κριών – τράγων
και
εκτίμηση
προσαρμογής
στο σύστημα
εκτροφής

Όταν γενότυπος και σύστημα εκτροφής
φτάσουν πραγματικά στα όριά τους,
τότε τα αλλάζουμε
είτε σταδιακά είτε απότομα.

↓
Συνεχίζουμε την προσπάθεια
στους τομείς

ΣΤΑΒΛΙΣΜΟΣ

ΔΙΑΤΡΟΦΗ

ΥΓΕΙΑ

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

Όταν γενότυπος και σύστημα εκτροφής
φτάσουν πραγματικά στα όριά τους,
τότε τα αλλάζουμε
είτε σταδιακά είτε απότομα.

↓
Συνεχίζουμε την προσπάθεια
στους τομείς

ΣΤΑΒΛΙΣΜΟΣ

ΔΙΑΤΡΟΦΗ

ΥΓΕΙΑ

(θα πρέπει να έχουμε ήδη κάνει τα περισσότερα)

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

Όταν γενότυπος και σύστημα εκτροφής
φτάσουν **πραγματικά** στα όριά τους,
τότε τα αλλάζουμε
είτε σταδιακά είτε **απότομα**.

Όταν γενότυπος και σύστημα εκτροφής
φτάσουν **πραγματικά** στα όριά τους,
τότε τα αλλάζουμε
είτε σταδιακά είτε **απότομα**.

Όταν γενότυπος και σύστημα εκτροφής
φτάσουν πραγματικά στα όριά τους,
τότε τα αλλάζουμε
είτε σταδιακά είτε απότομα.

↓

Νέος γενότυπος
(ακριβά καθαρόαιμα ζώα)
στο παλιό
σύστημα εκτροφής;

↓

Αποδόσεις πολύ αμφίβολες!!!

Όταν γενότυπος και σύστημα εκτροφής
φτάσουν πραγματικά στα όριά τους,
τότε τα αλλάζουμε
είτε σταδιακά είτε απότομα.

↓

Νέος στάβλος
πολλές – ακριβές ζωοτροφές
(μεγάλες δαπάνες)
με τα παλιά ζώα;

↓

Σίγουρα αντισοικονομικό!!!

Όταν γενότυπος και σύστημα εκτροφής
φτάσουν **πραγματικά** στα όριά τους,
τότε τα αλλάζουμε
είτε σταδιακά είτε απότομα.

ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΑ !!!

Όταν γενότυπος και σύστημα εκτροφής
φτάσουν **πραγματικά** στα όριά τους,
τότε τα αλλάζουμε
είτε σταδιακά είτε απότομα.

ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΑ !!!
«Κατευθείαν στα βαθιά»

Χωρίς τις κακώς εννοούμενες οικονομίες!

**Με την κατάλληλη τεχνική υποστήριξη,
οι μεγαλύτερες πιθανότητες επιτυχίας!**

Όταν γενότυπος και σύστημα εκτροφής
φτάσουν **πραγματικά** στα όριά τους,
τότε τα αλλάζουμε
είτε σταδιακά είτε απότομα.

ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΑ !!!

*... και ο **πλήρως** καταρτισμένος κτηνίατρος*

**Με την κατάλληλη τεχνική υποστήριξη,
οι μεγαλύτερες πιθανότητες επιτυχίας!**

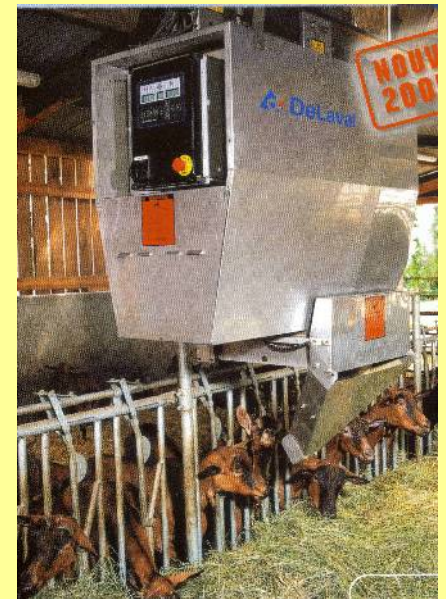
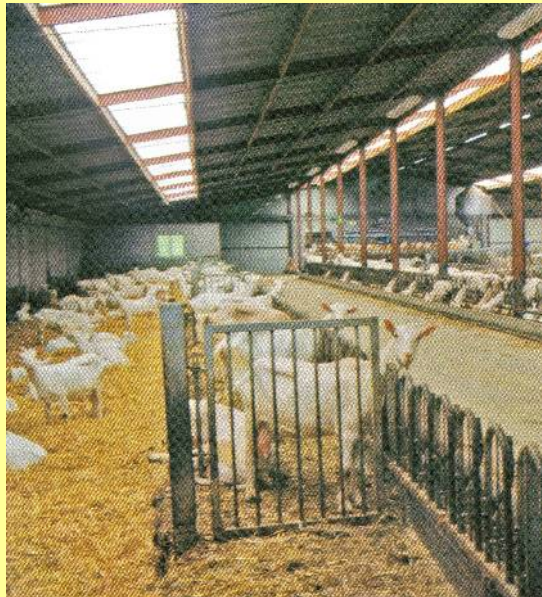
Ημιεντατικό – Εντατικό σύστημα

Για πρόβατα...

Ημιεντατικό – Εντατικό σύστημα

...και για γίδια

Διαθέσιμοι γενότυποι

Ελληνικοί

Ξένοι

Διαθέσιμοι γενότυποι

Ελληνικοί

ΠΡΟΒΑΤΑ

Ξένοι

- *Μπούτσκο*
- *Σερρών*
- *Καραγκούνικο*
- *Μυτιλήνης*
- *Φριζάρτα*
- *Χίου*

- *Λακών*
- *Φρισλανδίας*
- *Awassi - Assaf ;*

Διαθέσιμοι γενότυποι

Μικρός αριθμός ζώων →

Παραγωγικότητα

↓
Χαμηλή

↘
Μέτρια

Μπούτσκο ή Καλαρρύτεκο

**Σερρών
(πεδινό)**

Διαθέσιμοι γενότυποι

Επαρκής αριθμός ζώων →

Παραγωγικότητα

Μέτρια

Μυτιλήνης (ανθεκτικό)

Μέτρια

Υψηλή

**Καραγκούνικο
(πεδινό)**

Διαθέσιμοι γενότυποι

Φυλή Χίου

Πολύ αποδοτικά και πολύ ακριβά!!!

Όταν εκτρέφονται **καθαρόαιμα** θέλουν **καλές συνθήκες!**

Φριζάρτα ;

Διαθέσιμοι γενότυποι

Φυλή Φρισλανδίας

Πολύ αποδοτική
αλλά ευαίσθητη!!!

Φυλή Λακών

Αποδοτικά και ανθεκτικά!

Όταν εκτρέφονται καθαρόαιμα
θέλουν καλές συνθήκες!

Awassi ;

Διαθέσιμοι γενότυποι

Φυλή Φρισλανδίας

Πολύ αποδοτική
αλλά ευαίσθητη!!!

Φυλή Λακών

Αποδοτικά και ανθεκτικά!

Όταν εκτρέφονται καθαρόαιμα
θέλουν καλές συνθήκες!

Assaf ;

Διαθέσιμοι γενότυποι

Παραγωγή
προϊόντων
Π.Ο.Π.;

Φυλή Φρισλανδίας

Πολύ αποδοτική
αλλά ευαίσθητη!!!

Φυλή Λακών

Αποδοτικά και ανθεκτικά!

Όταν εκτρέφονται καθαρόαιμα
θέλουν καλές συνθήκες!

Assaf ;

Φυλή Χίου

A

Φυλή Λακών

Αγορά κριών

με σκοπό την παραγωγή μιγάδων
(50% αρχική φυλή – 50% νέα φυλή)

Νέες διασταυρώσεις για να διαπιστωθεί
το «ιδανικό» ποσοστό συμμετοχής
του νέου γενότυπου (συνήθως 1/4 έως 5/8)

Φυλή Χίου

A

Φυλή Λακών

Αγορά κριών

με σκοπό την παραγωγή μιγάδων
(50% αρχική φυλή – 50% νέα φυλή)

Νέες διασταυρώσεις για να διαπιστωθεί
το «ιδανικό» ποσοστό συμμετοχής
του νέου γενότυπου (συνήθως 1/4 έως 5/8)

Η υψηλή τους παραγωγικότητα επιτρέπει την διατήρηση υψηλού ποσοστού γονιδίων της αρχικής φυλής

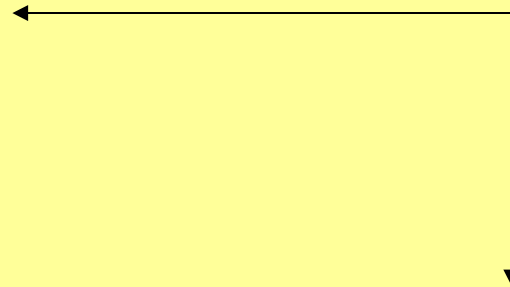

Φυλή Χίου

B

Ημιεντατικές - Εντατικές Εκτροφές

**Διαχείριση υψηλού επιπέδου
για υψηλές αποδόσεις**

**Διατροφή
Σταβλισμός
Υγιεινή
κλπ**

Φυλή Λακών

**Αν δεν υπάρχει πρόβλημα
με τα προϊόντα Π.Ο.Π.**

Διαθέσιμοι γενότυποι

Ελληνικοί

ΓΙΔΙΑ

Ξένοι

• *Σκοπέλου*

• *Δαμασκού*

• *Alpine*

• *Saanen*

• *Anglo-Nubian;*

Διαθέσιμοι γενότυποι

Φυλή Σκοπέλου

**Αποδοτική
και σχετικά
ανθεκτική!**

**Το σύστημα
εκτροφής της
δεν έχει
επαρκώς
μελετηθεί!**

Διαθέσιμοι γενότυποι

Φυλή Δαμασκού

Αποδοτική
και πολύ
ανθεκτική!

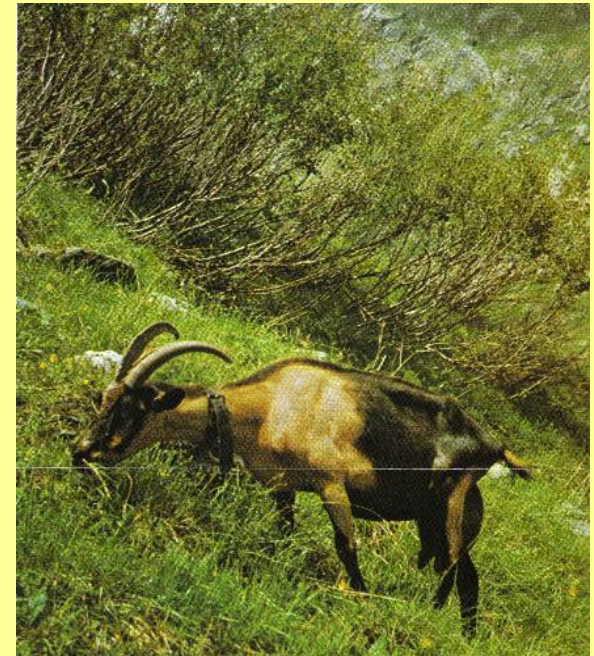
Καθαρόαιμα άτομα
είναι δύσκολο
να βρεθούν.
Υπάρχουν
πολλοί μιγάδες
στη Β. Ελλάδα!

**Εκτροφή
μιγάδων (25-50%)**

Διαθέσιμοι γενότυποι

Φυλές Alpine και Saanen

Πολύ **αποδοτικές** αλλά
δεν μπορούν να εκτραφούν
με συστήματα εκτατικά ή ημιεκτατικά!!!

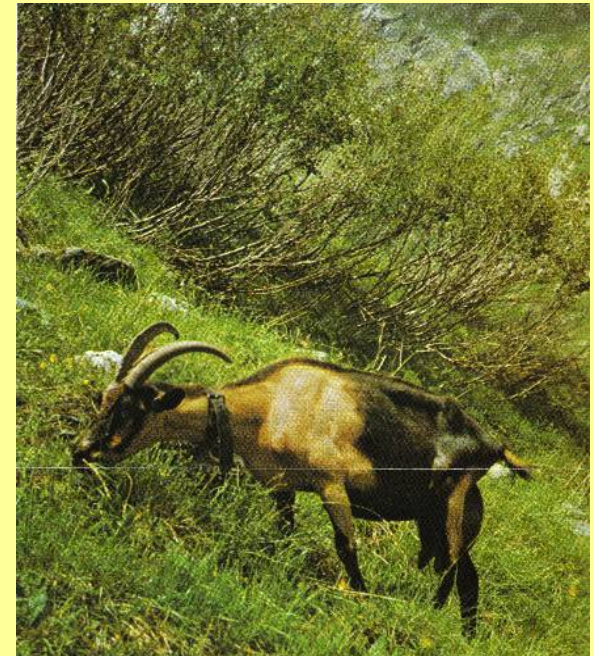

Διαθέσιμοι γενότυποι

Φυλές Alpine και Saanen

Πολύ **αποδοτικές** αλλά
δεν μπορούν να εκτραφούν
με συστήματα εκτατικά ή ημιεκτατικά!!!

Παραγωγή
προϊόντων
Π.Ο.Π.;

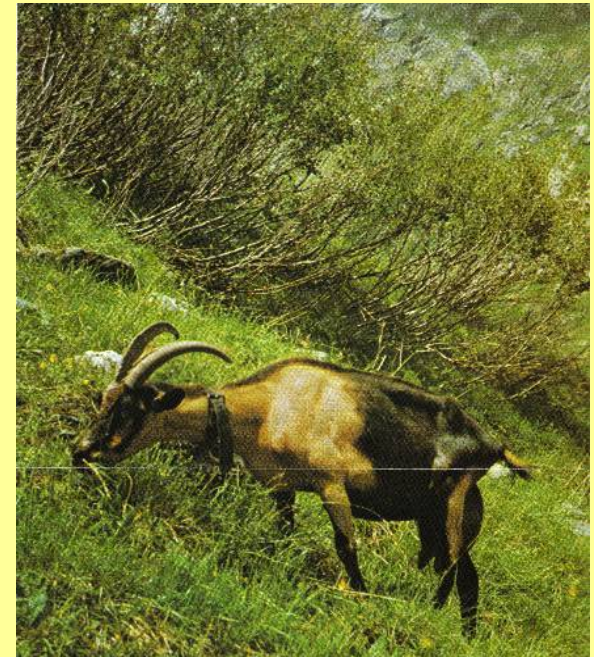
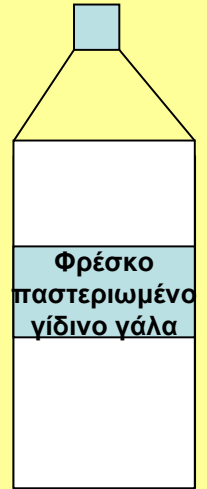

Διαθέσιμοι γενότυποι

Φυλές Alpine και Saanen

Πολύ αποδοτικές !!!

Ιδανικές για εντατικό σύστημα εκτροφής για παραγωγή γάλατος «σε μπουκάλι».

Διαθέσιμοι γενότυποι

Φυλή Anglo-Nubian

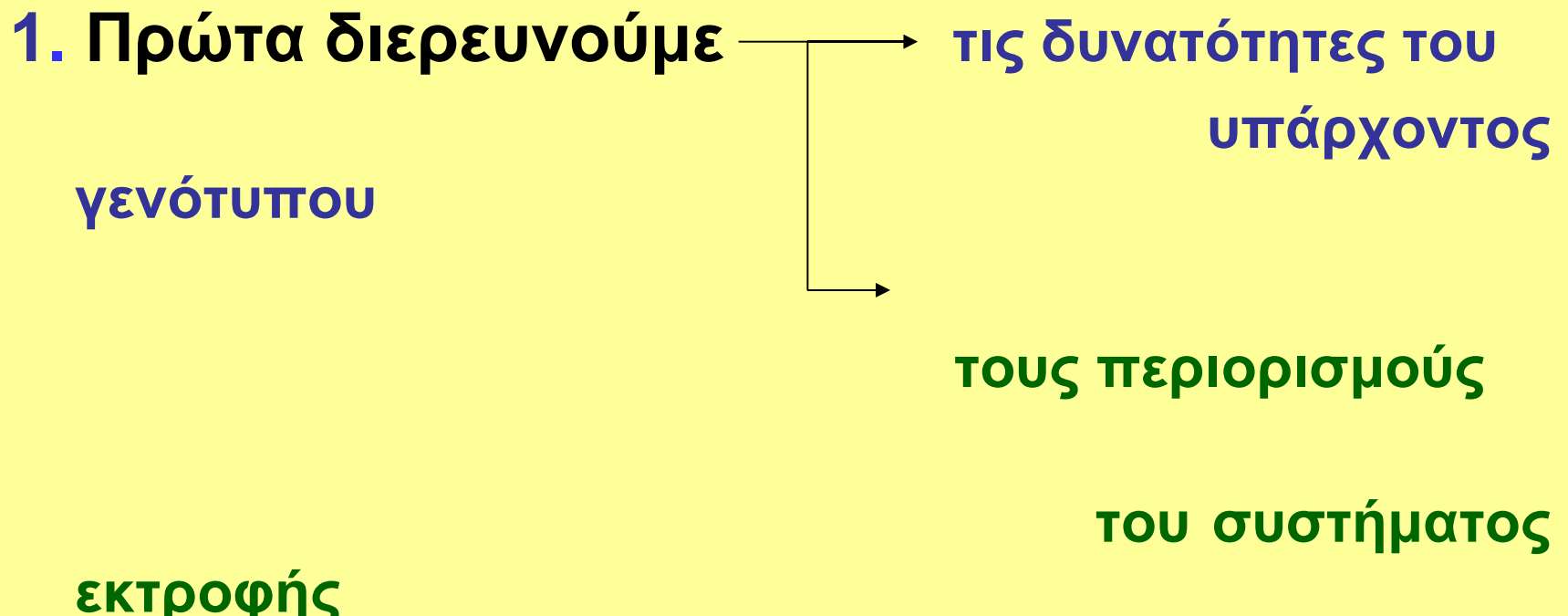
**Αποδοτική
και σχετικά
ανθεκτική!**

**Πιθανή
μελλοντική
επιλογή;**

Ανακεφαλαιώνοντας...

- Η αλλαγή γενότυπου **δεν** είναι συνήθως η ενδεδειγμένη «πρώτη ενέργεια».

Ανακεφαλαιώνοντας...

2. Βελτιώνουμε το σύστημα εκτροφής...

(Υπενθύμιση: Ο ρόλος του κτηνίατρου είναι πολύ σημαντικός επειδή η βελτίωση της υγείας του κοππαδιού μπορεί να φέρει μεγάλη αύξηση της παραγωγικότητας με μικρές δαπάνες)

3. ... και παράλληλα τον γενότυπο με επιλογή.

(Γενετική βελτίωση: Κάποτε πρέπει να διεκδικήσουμε τον ρόλο μας σ' αυτήν. Με όπλο τις γνώσεις μας όμως, όχι «υπουργικές αποφάσεις»)

Ανακεφαλαιώνοντας...

4. Όταν ο **γενότυπος** φτάσει στα φυσιολογικά του όρια και η πρόοδος με γενετική βελτίωση είναι αργή **εισάγουμε σταδιακά νέο γενότυπο** (κριάρια, τράγους)...
5. ... και παράλληλα **συνεχίζουμε την βελτίωση του συστήματος εκτροφής!**

Ανακεφαλαιώνοντας...

6. Αν αποφασίσουμε να κάνουμε το μεγάλο άλμα και να περάσουμε

σε ημιεντατικό –
- εντατικό σύστημα

σε εκτροφή
πολύ παραγωγικών
γενότυπων

καλό είναι να γίνουν όλα σωστά από την αρχή
(χωρίς σπατάλες αλλά και χωρίς «οικονομίες»)
για να υπάρχει πιθανότητα επιτυχίας!